

PANEVROPSKÁ
UNIVERZITA

FAKULTA VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ

Mezinárodní ekonomie

TÉMA:

WTO. Aktuální vývoj.

Doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D.

WTO: vznik a hlavní úkoly

- Vznik 1995, výstup z Uruguyského kola
- 164 zemí, pokrývající 98 % mezinárodního obchodu
- Úkoly:
 - Spravovat dohody
 - Jednání o obchodu
 - Řešení sporů
 - Monitoring politik
 - Technická podpora a spolupráce

Tři pilíře

- GATT (General agreement on tariffs and trade)
- GATS (General agreement on trade in services)
- TRIPS (Trade-related aspects of intellectual property rights)

Služby v mezinárodním obchodě

Roste jejich význam (HDP x obchod)

Hmotné toky jsou doprovázeny nehmotnými (technologický rozvoj)

Růst význam znalostí, mezinárodní pohyb pracovních sil (ale také FDI)

Obtížná definice: výkony určené pro trh, které nemají materializovanou podobu hmotných statků

4 službové módy

- A) dodávka přes hranice (služba je materializována, má „nosič“)
- B) spotřeba v zahraničí (spotřebitel překračuje hranice, např. CR)
- C) komerční přítomnost (hranice překračuje právnická osoba)
- D) přítomnost fyzických osob (např. trenér, finanční poradce, architekt...)

Generální ředitelka WTO

Příklad RCEP

- Regional comprehensive economic partnership.
- Největší obchodní dohoda na světě.
Pokrývá třetinu světové populace
- FTA
- Dohoda podepsána v listopadu 2020
- Země ASEAN (hlavní hybatel) a další členové: Čína, Japonsko, Austrálie, Nový Zéland, Jižní Korea

RCEP...

- HDP signatářů dohody je 26,2 bilionů dolarů. Účelem dohody je odstranit 90 % cel na dovozy, rozloženo na dvacet let. Dále mají být vytvořena společná pravidla pro e-commerce, obchod a duševní vlastnictví. Neočekávají se ale společné závazky v oblasti pracovních standardů či ekologie.
- Dohoda vstoupila v platnost na začátku roku 2022. Jednání o dohodě byla obtížná i vzhledem k tomu, jak rostla geopolitická rivalita mezi zeměmi. Očekává se, že RCEP podpoří expanzi Číny do jihovýchodní Asie, kde navzdory epidemii obchod roste.

Dlouhodobé trendy, od II. světové války

- Dynamika, kvalitativní, věcná, teritoriální struktura
- Růst exportní kvóty
- Rychlý růst HDP (do 70. let)
- Otevírání ekonomik
- Éra globalizace: prohlubování mezinárodní dělby práce, komplementarita
- Přesun výrobních kapacit do V, JV, J Asie
- Růst průmyslových výrobků
- Odvětví vyžadují zapojení do MO – úspory z rozsahu

Dlouhodobé trendy...

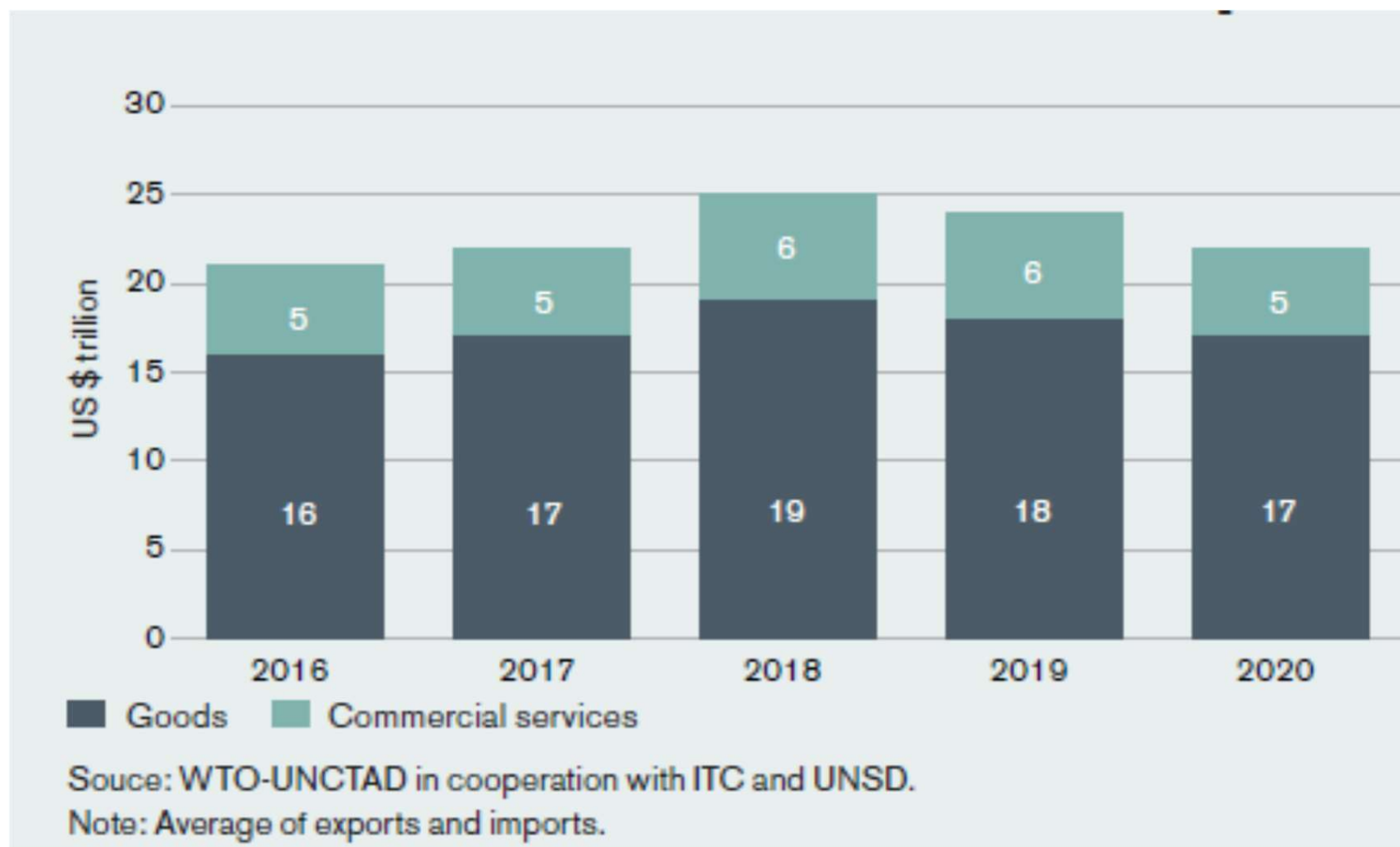
- Růst závislosti a propojenosti ekonomik
- Specializace má obrovský vliv na ekonomiku:
- Přeskupení výrobních faktorů
- Významné sociální dopady
- Viz USA – ztráta průmyslové páteře

- Rozvojové strategie: nespokojenost s postavením v mezinárodní dělbě práce

World trade statistical review, 2021

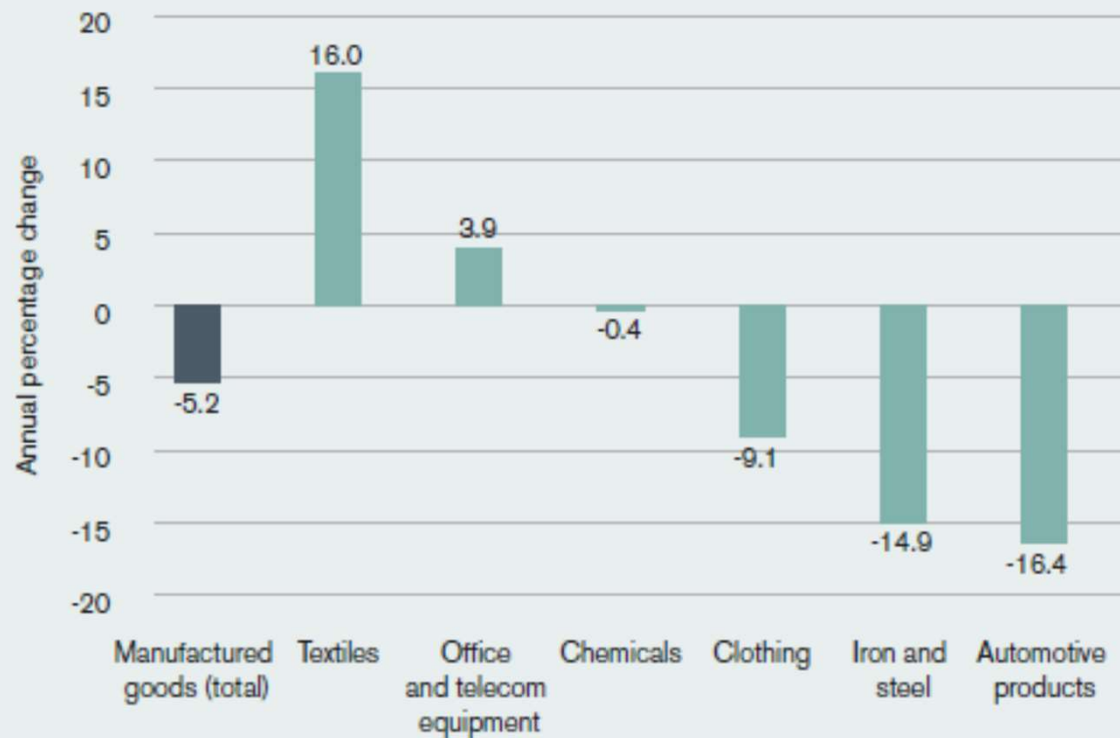
- https://www.wto.org/english/res_e/statistics_e/wts2021_e/wts2021_e.pdf
- Projít!

Mezinárodní obchod zbožím a službami

Export zpracovatelských výrobků

Chart 2.4
World merchandise exports of manufactured goods, 2020
(Annual percentage change)

Komerční služby

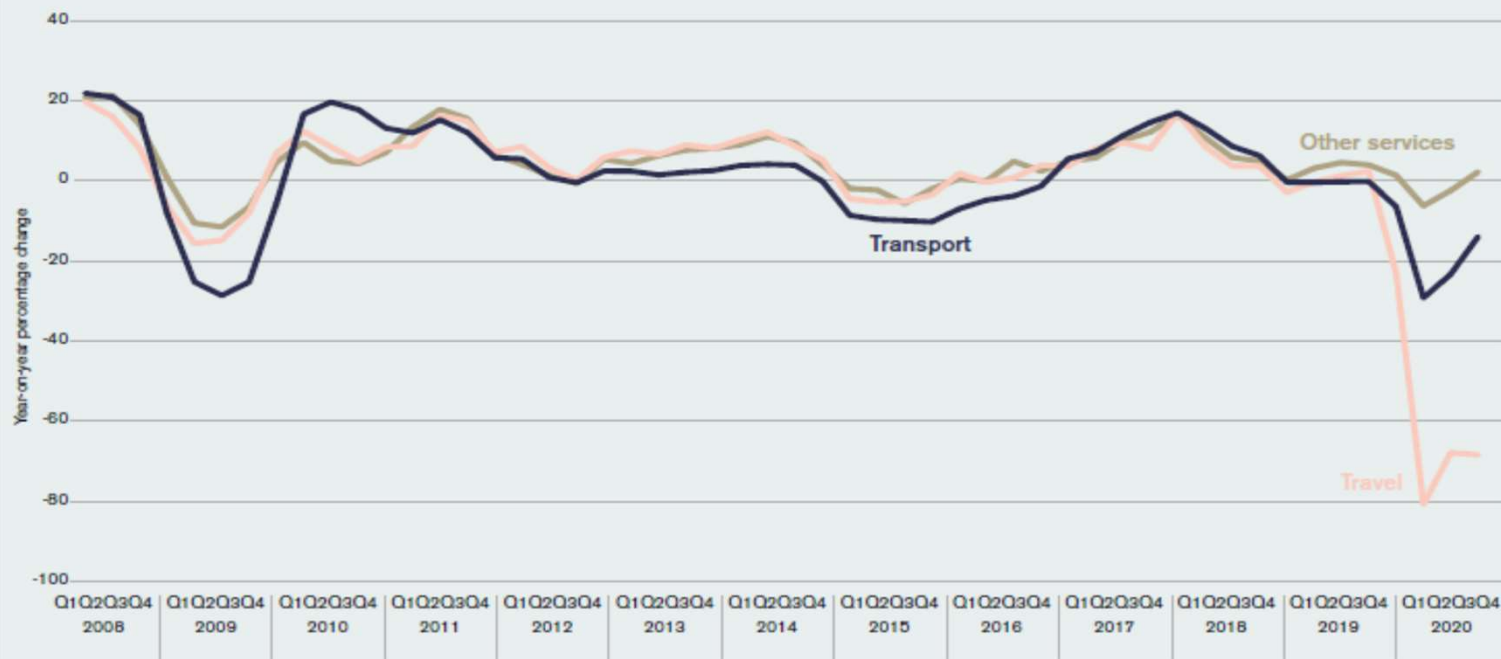
Trade in commercial services by sector

Travel and transport were the hardest hit by COVID-19 and associated travel restrictions.

Chart 2.8

World trade in commercial services by sector quarterly, 2008-2020

(Year-on-year percentage change)

Source: WTO-UNCTAD-ITC.

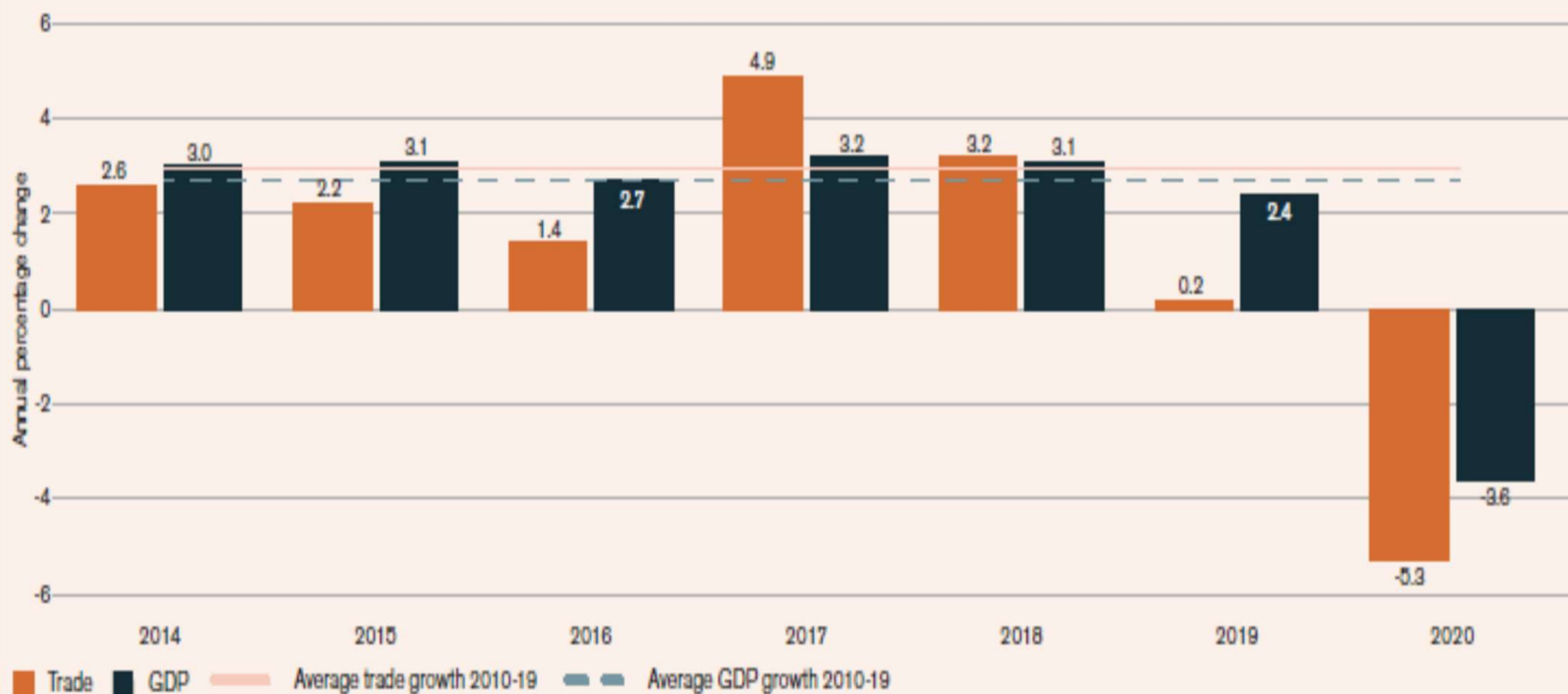
Note: Trade as average of exports and imports.

Vazba mezi objemem obchodu a reálným růstem HDP

Chart 3.1

World merchandise trade volume and real GDP growth, 2014-20

(Annual percentage change)

Sources: WTO Secretariat for trade, consensus estimates for GDP.

Note: GDP growth is calculated with market exchange rate weights.

Největší světoví exportéři a importéři zboží, 2020

Exportér	Podíl v % na celkovém exportu	Importér	Podíl v % na celkovém importu
Čína	14,7 %	USA	13,5 %
USA	8,1 %	Čína	11,5 %
Německo	7,8 %	Německo	6,6 %
Nizozemsko	3,8 %	UK	3,6 %
Japonsko	3,6 %	Japonsko	3,6 %